

Schalburgtagen i 1944

Som de fleste ved, var det den 9. april 2005 65 år siden, Danmark blev besat af tyskerne.

Natten mellem den 21. og 22. august er det 61 år siden, at Århus Sporveje blev Schalburgteret. Det var en katastrofe for Århus Sporveje alle sporvogne og bivogne blev ødelagt, dog med en enkelt undtagelse: En enkelt bivogn stod uden for sammen med en tårnvogn, de blev reddet og eksisterer stadig. I dag kan man se dem på Sporvejsmuseet Skjoldenæsholm. I de beretninger, der fortælles, kom der to – tre bevæbnede mænd natten til den 22. august 1944 i remisen og sagde til rengøringspersonalet, at de straks skulle forsvinde, ellers ville de ryge med en tur i luften. Det var et frygteligt syn, der mødte de ansatte ved Århus Sporveje den 22. august 1944 om morgenen.

De billeder, der findes, taler deres eget sprog, og man kan godt forstå, at de mennesker, der kan huske tilbage til den tid, får det til at løbe koldt ned af ryggen.

Billedet er fra politirapporten

Fra tidligere trafikmester Jens Jensen også kaldet (Hønen). Har jeg bl.a. fået nogle mønter, som han havde fundet efter Schalburgtagen, og de er nærmest gjort ukendelige.

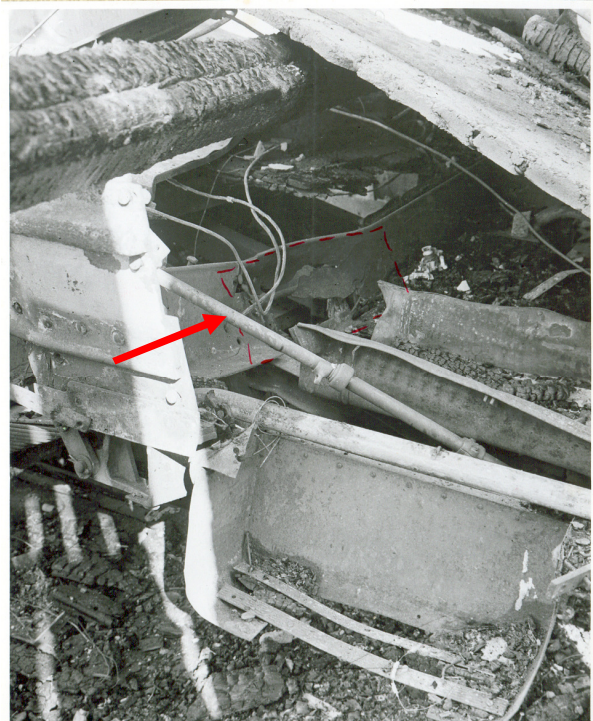

Da det hele nu var blevet ødelagt, var mange vognførere uden arbejde. For at undgå at de alle blev arbejdsløse, fik nogle af dem det job at være vagter på ruinen af den gamle remise heriblandt var Jens Jensen. De fik bl.a. en gummiknippel udleveret, så de havde noget at forsvare sig med, den er fremstillet af en gummislange, som er proppet til i enderne og fyldt med sand. Det ville ikke være rart at få den oven i hovedet.

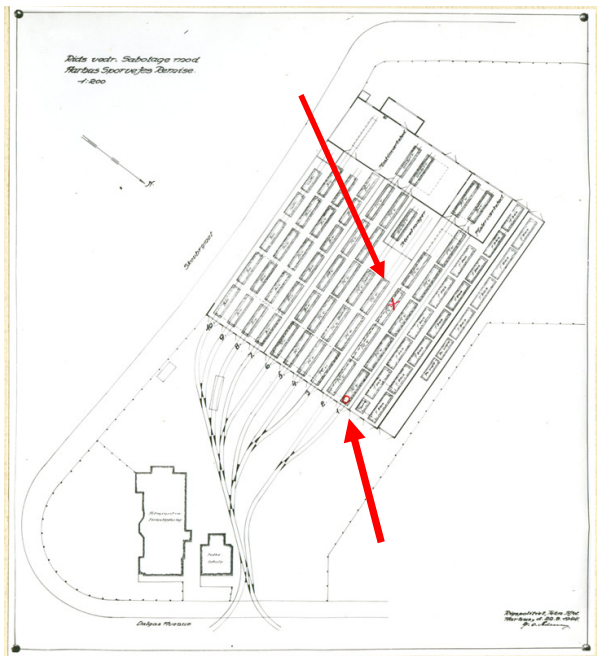

Jens Jensens gummiknippel

Som et kuriosum har jeg den originale politirapport- dog kun skitser og billeder fra Schalburgtagen, hvor den viser bl.a. de steder, hvor politiet mener, at bomberne var anbragt. Desværre kan jeg ikke huske, hvem jeg har fået den af.

Et af politiets foto fra remisen med afmærkning af det sted, hvor man mener, at bomben var anbragt.

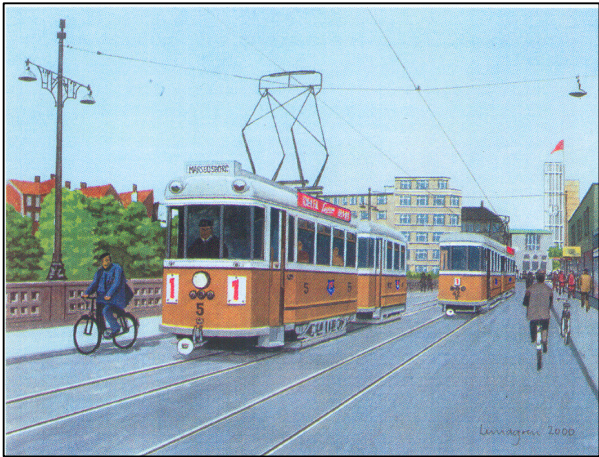

Politiets skitse over remisen med afmærkning af de steder, hvor man mener, at bomberne var anbragt.

Heldigt for Århus Sporveje, det viste sig, at man kunne genopbygge 12 motorvogne og 12 bivogne, da undervognene kunne genoprettes. Men på grund af mangel på materialer kom den første sporvogn igen på gaden den 13. juli 1945, dog som en prøvekørsel, og først fem dage senere den 18. juli 1945 genoptog man kørslen med 2 sporvogne og en bivogn. Der blev lavet en interimistisk remise, til de nye sporvogne og bivogne, den blev opført på brandtomten på Dalgas Avenue. Men efterhånden, som man fik flere nye sporvogne, udvidede man denne interimistiske remise, og man fik aldrig bygget en ny remise. Remisen forsvandt i oktober 1993, og der blev på den gamle sporvognsremise bygget lokalcenter Dalgas.

Sådan så remisen ud i 1956.

Jeg har igennem mange år interesseret mig for Århus Sporvejes historie, og gør det da også stadig, lige som jeg har samlet mange effekter, og gerne modtager flere. Jeg arbejder også med at få lavet et lille museum her ved Århus Sporveje, så man kan komme og se nogle af de gamle ting, der er blevet reddet i tidens løb.

Tekst af: John E Nielsen

De to sporvognsbilleder er tegnet af John Lundgren, København.